

'KNAW lapt kennis over biobrandstof aan laars'

Interview

André Faaij, directeur Energy Academy

Om de discussie over het Energieakkoord in de Tweede Kamer te beïnvloeden heeft de KNAW biomassa zwart gemaakt, zegt Faaij.

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) heeft wetenschappelijke studies over biobrandstof en biomassa bewust verdraaid om de discussie in de Tweede Kamer over het Energieakkoord deze week te beïnvloeden. De studie die de Akademie over het onderwerp publiceerde, negeert al het onderzoek dat laat zien hoe biomassa duurzaam kan worden ingezet voor energie en is een 'wetenschappelijk onacceptabel, politiek pamflet'.

Die beschuldiging komt van professor André Faaij, hoogleraar energiesysteemanalyse aan de Universiteit Groningen en wetenschappelijk directeur van de Energy Academy Europe. Hij is als hoogleraar gespecialiseerd in de toepassing van biomassa, maar zijn stem komt in de studie niet voor. 'Het is geschreven door mensen van statuus, maar duidelijk niet op dit wetenschappelijk terrein. Het is van een absurd slechte kwaliteit.'

Volgens de literatuurstudie is de inzet van biobrandstof voor auto's en het verstoken van hout in energiecentrales onder alle omstandigheden zinloos en slecht voor het milieu. Die boodschap stond maandag op de website van de KNAW en was bedoeld voor de Tweede Kamer, die gisteren debatteerde over het Energieakkoord en de afspraken daarin over biobrandstof, erkent de Akademie. 'Het is ons nieuwe beleid om politiek en samenleving te voorzien van studies over actuele onderwerpen.'

Maar de auteurs hebben geen verstand van biomassa en zien al of niet bewust allerlei onderzoek over het hoofd, zegt Faaij. 'Wat overblijft is onderzoek op kleuterklasniveau; niets meer dan een politiek pamflet om de

Tweede Kamer te beïnvloeden.'

Het gebruik van planten voor energieopwekking is ineffectief, luidt de conclusie. We kunnen de schaarse ruimte beter gebruiken voor zonnepanelen dan om gewassen te verbouwen.

'Alle grote wetenschappelijke studies, waaronder die van het klimaatpanel IPCC, schetsen een genuanceerd beeld van biomassa en leggen uit hoe je die verantwoord kunt gebruiken. Ze concluderen dat biomassa onmisbaar is om de klimaatdoelen te halen en dat het gebruik moet toenemen naast alle andere middelen, zoals windenergie en zonne-energie. Al die inzichten blijven ongenoemd. Men begrijpt ook niet dat de energievraag heel divers is. Plastic maken met energie uit zonnepanelen is sciencefiction. Voor sommige toepassingen is nu eenmaal biomassa nodig.'

Bijstoken van hout in Nederlandse kolencentrales leidt mogelijk tot het rooien van 2.000 vierkante kilometer bos, stelt het rapport.

'Dat is gelogen. Er worden geen bomen gerooid voor het bijstoken in energiecentrales. Dat betreft altijd

resthout; het zijn bijproducten uit de hout- of houtpulpindustrie. Bomen opstoken zou ook veel te duur zijn. De eisen voor duurzaam gebruik zijn heel scherp. Ook in Nederland doen we daar veel meer aan dan de auteurs suggereren.'

Andere conclusie: biomassa concurreert met voedsel. Er is onvoldoende landbouwgrond.

'Dat is een argument van zeven jaar geleden. Recente rapporten van het IPCC en wereldlandbouworganisatie FAO bevatten honderden referenties naar onderzoeken die uitleggen onder welke voorwaarden efficiëntere voedselproductie en biomassa juist wel goed samengaan.

'Het is bijna schizofreen om dat als wetenschappers met kennis van voedsel en landbouw te negeren. Je mist daardoor kansen om diezelfde landbouw te verduurzamen en gronden te herstellen met betere teelten en landgebruik.'

Laatste argument: het maken van biobrandstof kost veel brandstof waardoor het rendement soms nul zou zijn.

'Op talloze plaatsen wordt al lang bewezen dat dit onzin is. Bio-ethanol uit Braziliaans suikerriet, het klassieke voorbeeld van biobrandstof, heeft een rendement van 80 procent vergeleken bij fossiele brandstof. Met de tweede generatie biobrandstof wordt 90 procent gehaald. Dat is algemeen bekend, maar de auteurs doen alsof het onderzoek niet bestaat. Ze winkelen selectief en de KNAW helpt dat onder de noemer 'beste wetenschap' de wereld in.'

Faaij heeft de KNAW vooraf gewaarschuwd dat de studie rammelde, zegt hij. 'Men wilde mijn naam wel bij het artikel zetten, maar niet beloven dat mijn opmerkingen ook zouden worden opgenomen. Tja, zo werkt de wetenschap natuurlijk niet.'

'Helaas kunnen we niet iedereen naar de zin maken', reageert een woordvoerder van de KNAW. 'Het document is enkele keren besproken in het bestuur en het spreekt vanzelf dat we professor Faaij niet kunnen beloven dat al zijn eventuele opmerkingen worden verwerkt. Het is aan het bestuur om te bepalen welke reacties worden meegenomen en welke niet.'

Jeroen Trommelen

De KNAW heeft een onacceptabel pamflet geschreven

Foto René Keijzer